

Roskosmos: Modul Luna-25 po nárazu do povrchu Mesiace prestal existovať

- CZ24 News | 20. srpna 2023

RUSKO: Ruský lunárny modul Luna-25 “po náraze do povrchu Mesiaca prestal existovať” potom, čo sa vymkol kontrole a dostal na neprepočítanú obežnú dráhu, oznámila dnes podľa agentúry RIA Novosti ruská vesmírna agentúra Roskosmos. Správa prišla deň po tom, čo Roskosmos ohlásil “neštandardnú situáciu” pri manévroch pred pristátím, ktorá nastala v sobotu o 14:10 moskovského času (13:10 SELČ). Operátori s modulom stratili spojenie o 47 minút neskôr.

Sonda Luna-25 mala na Mesiaci pristáť v pondelok, jej úlohou bolo analyzovať pôdu a pátrať po vode v oblasti okolo mesačného južného pólu. Na projekte sa mala podieľať aj Európska kozmická agentúra (ESA), ktorá však po ruskom vpáde na Ukrajinu vlni vo februári s Moskvou prerušila spoluprácu. Rusko následne vyhlásilo, že jeho lunárne programy budú pokračovať a že európske vybavenie a technológie nahradia svojimi.

Luna-25 z kozmodrómu Vostočnyj na ruskom Ďalekom východe odštartovala v piatok 11. augusta skoro ráno pomocou rakety Sojuz 2.1b. O dva dni neskôr sa na palube modulu prvýkrát zapla vedecké zariadenia a Roskosmos až do sobotňajšieho popoludnia hlásil hladký priebeh letu. Zatiaľ nie je jasné, čo zapríčinilo, že ruskí operátori nad Lunou-25 stratili kontrolu.

Na pristátie na prirodzenom satelite Zeme medzitým mieri aj indická sonda Čandrjájan-3 (Mesačná loď 3) s bezposádkovým pristávacím modulom Vikráam. Čandrjájan-3 je na obežnej dráhe Mesiaca už od začiatku augusta.

Dopraviť technológiu na Mesiac sa zatiaľ podarilo len Spojeným štátom, Rusku a Číne v rámci oficiálnych vládnych programov. Prvým ľudským výtvorom, ktorý dosiahol povrch Mesiaca, sa stala v septembri 1959 sovietska sonda Luna 2, ktorá na Mesiac dopadla. Za prvé zariadenie vyrobené človekom, ktoré na Mesiaci pristálo, je považovaná sonda Luna 9 z roku 1966. O tri roky neskôr sa potom Američan Neil Armstrong ako prvý človek prechádzal po mimozemskom telese. Do decembra 1972 nasledovalo Armstronga 11 ďalších Američanov.

Po takmer štyridsaťročnej pauze sa Mesiac v novom tisícročí opäť dostal do popredia záujmov svetových mocností. Prvýkrát od roku 1976 na mesačnom povrchu pristála pred desiatimi rokmi čínska sonda Čchang-e 3 nasledovaná sondami číslo 4 a 5 v rokoch 2019 a 2020.

Luna-25 nadväzovala na sovietsky projekt Luna-24, ktorý v roku 1976 na Mesiaci úspešne pristál, odobral vzorky a vrátil sa späť na Zem.

ZDROJ: RIA Novosti/ČTK